

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 178. — ŠTEV. 178.

NEW YORK, FRIDAY, JULY 30, 1920. — PETEK, 30. JULIJA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

NOVOSTI IZ POLITIČNIH TABOROV

HARDING HOČE POTOVATI PO DEŽELI. — NOČEJO NIKAKE VOLILNE PRAVICE. — MORGENTHAU PROTI HARDINGU. — BIVŠI POSLANIK V TURČIJI JE ODLOČEN ZAGOVORNIK LIGE NARODOV.

Marion, Ohio, 29. julija. — Senator Harding, ki je izprva hotel voditi svojo predsedniško kampanjo iz svojega doma tukaj, je na nasvet svojih političnih prijateljev izpremenil svoj načrt ter sklenil nastopiti v vseh velikih mestih dežele ter govoriti. Pri tem bodo prav posebno prišle vpoštev države, v katerih je uspeh republikancev še dvomljiv. Senator bo prišel tudi v New York ter govoril v Bostonu, Chicagu, Minneapolisu ter nadalje v Denverju in Memphisu. Predsednik Hayes republikanskega narodnega komiteja je odločno nastopil za tako kampanjsko potovanje in senator Harding je uvidel, da je v resnici potrebno.

Senator Harding pravi, da ni noben človek dosti velik, da bi vladal Združenim državam.

To je popolnoma resnično in pravilno s stališča Hardinga. Mogoče se je prikratk zgodilo v zgodovini ameriške politike, da je kak kandidat izjavil, da ne bo mojster svojega urada. Z drugimi besedami je hotel reči, da se bo pustil voditi in bosati od drugih.

Mogoče spoznava Harding svojo ne-kompetenco v primeri s predsednikom Wilsonom.

Tekom vojne in še preje izza prve inauguracije, je predsednik Wilson popolnoma znožno vodil Združene države. Res je, da ga niso obhvalovali politični bosi ali kak poseben interes, a raditega ni še nikak avtokrat. Predsednik Wilson je dobil tekom vojne velike polnomoci, a ni teh zlorabljal. Uprabil jih je v najboljše interese vse prizadetih.

Nashville Tenn., 29. julija. — Governor Cox je dobil brzovjavo, v kateri se ga prosi, naj dovoli ženskam juga, ki so organizirane v odporu proti ženski volilni pravici, zaslišanje o vprašanju glede državnih pravic ter strankarske časti. V tej brzovjavi se izjavlja, da hočejo biti zaslišane ježne ženske, ki ljubijo svoje domove ter nočejo ničesar vedeti o nadležnosti kandidatov ter grdih političnih bojih.

Bar Harbor, Me. 29. julija. — Na oster način je kritiziral večerjajoč Henry Morgenthau senatorje, ki so preprečili sprejem dogovora glede Lige narodov ter izjavil, da bodo stale Združene države zopet pod nevidno viado specialnih interesov, če bodo zmagali republikanci pri prihodnjih novembriških volitvah. Morgenthau je podal to izjavo potem ko je malo poprej obiskal Franklin Roosevelta na Campbell otoku ter mu zagibal svojo odločno podporo v boju za sprejem Lige narodov.

POLJAKI SE UMIKAJO NA CELI FRONTI

Čeho-Slovaki nočejo pod nobenim pogojem dovoliti, da bi se skozi njih ozemlje prevažalo čete.

Variava, Poljska, 29. julija. — Poljaki se umikajo še nadalje na celi fronti, s soglasno z najnovejšimi poročili, ki so dospela semkaj glede operacij na fronti. Poročila iz boljševiških virov pa izjavljajo, da nameravajo boljševiki zasesti Suvalki, ki leži petdeset milj severozapadno od Grodna ter Bjełostok, 120 milj severno od Varšave, predno bodo pričeli z mirovnimi pogajanjmi, ki se bodo pričela v petek. Boljševiki se nahajajo sedaj v razdalji desetih milj od Bjełostoka.

Carigrad, Turčija, 29. julija. — Boljševiška armada, ki napreduje iz Baku skozi Armenijo, je zavzela Kouca, ki leži 264 milj južno-zapadno od Baku in sicer brez vsakega odpora. V Baku urijo boljševiki veliko armensko boljševiško armado, s katero bodo skušali strmoglaviti obstoječo armensko republiko.

SOVJETNA VSTAJA NA LITVINSKEM

Variava, Poljska, 29. julija. — Sem je dospelo poročilo, da je v Kovnu izbruhnila sovjetna revolucija.

Revolucionarji so strmoglavili tamošnjo sovjetno vladno.

Podrobnosti o tem še niso znane.

Brzi parnik "Pesaro"

(prejšnji parnik Hamburg-Američke proge "Moltke")

odpluje v Genovo 1. septembra.

Vožnja za 3. razred stane \$ 98.50

Vožnja za 2. razred stane \$177.00

vitevi vojni davek, ta cena je veljavna skozi do Trsta.

Kdor želi s tem brzim parnikom potovati, naj nam takoj piše za pojasnila.

Tvrdin Frank Sakser,

22 Cortlandt St., New York, N. Y.

Telefon: 2876 Cortlandt.

Voljnost leta 1920.

LEROY SE NAHAJA BAJE V MEHIKI

Mož ženske, katero so našli v kovčegu v New Yorku, se nahaja baje v Saltillo, Mehika.

Kot poročajo bo Wayne County razpisal nagrado \$3000. do \$5000. za aretacijo morilca Katarine Jackson, ki je bila znana tudi kot gospa Eugene Leroy. Dosedaj še niso določili natančnega zneska.

Čeprav je izprva izgledalo, da bo dejanski morilec kmalu prišel v roke pravice, je sedaj jasno, da se sledovi vedno bolj izgubljajo.

Trdi se, da so našli Eugena Leroya, alias Fernandez in Wood, katerega išče policija cele dežele, v Saltillo, Mehika, a tudi v slučaju, da bi bilo to poročilo pravo, bi imela ameriške oblasti dosti sitnosti in stroškov, predno bi dohile človeka iz Mehike.

Da, to je Katarina, Katarina, kaj so ti storili? Te besede je izustila večerjajoča Mrs. Lee Trumbull iz Detroita v mrtvašnici v New Yorku, kamor je bila prišla s svojim možem, nekim policistom iz Detroita, da identifikira truplo svoje prijateljice. Dolgo časa je trajalo, predno se je Mrs. Trumbull opomogla od groznega pogleda na razmesarjeno truplo.

Identifikacija trupla je s tem završena, a oblasti so si še sedaj na jasnem, da bo zelo težko soditi koga radi tega umora. Prav posebno se je povdarjalo, da bi bilo težko nastopiti proti obrambi, ki bi se glasila, da je umrla ženska tekom nedovoljene operacije in sicer raditega, ker so bili najbolj važni tozadevni organi izrezani iz trupla še predno je bilo slednje odposlano. Le še možgani so bili na svojem mestu in to bodo sedaj analizirali v namenu, da najdejo mogoče sledove strupa.

Glasilo se, da je bil iskani Eugene Leroy julija meseca v New Yorku obsojen radi male tatvine, da pa je bil izpuščen s susependirano sodbno.

Mi računamo po ceni istega dne ko nam poslani denar dosepe v roko.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrdin Frank Sakser,

22 Cortlandt St., New York, N. Y.

Telefon: 2876 Cortlandt.

V kratkem se bodo začele v Antverpnu v Belgiji olimpijske igre. Zastopani bodo vsi narodi s svojimi najboljšimi telovadci, veslači, plavalci, rokoborci itd. Amerikanci se z vsemi s'lami pripravljajo, da bodo odnesli prvenstvo.

ALI JE PEARY RAZKRIL SEVERNI TEČAJ?

Kapitan Amundsen hoče s posebno ekspedicijo izvedeti, če je Peary res razkril severni tečaj.

Nome, Alaska, 28. julija. — Roald Amundsen, znani norveški polarni raziskovalec, je dospel večerjajoč z daljšega potovanja po arktičnih krajih. Prišel je na krov nekega vlačilnega čolna ter izjavil, da se nahaja njegova ladja "Maude" v bližini otoka Sledge, kjer je bila ustavljena pred desetimi dnevi vsled mogočnega viharja. Rekel je nadalje, da so vsi člani njegove ekspedicije živi in popolnoma zdravi.

Kot se glasi je prišel Amundsen semkaj v namenu, da izpolni svoje priprave za ekspedicijo, ki jo bo dosegel severni tečaj ter kronati s tem arktična raziskovanja.

Poročila iz Kristijanije v aprilu so izjavljala, da ima raziskovalec namen pripraviti se na pet let trajajočo raziskovalno potovanje.

Nova severna ekspedicija Amundsenova bo vzbudila v izobraženih krogih veliko pozornost že raditega, ker upa Norvežan pri tej priliki ugotoviti, če je znani ameriški admiral Peary v resnici razkril severni tečaj.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo čezmerna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po vseh Istri, na Goriškem in tudi na Notranjem, po ozemlju, ki je zasedeno po italijanski armadi. Včeraj smo računali za pošiljatev italijanskih lir po sledečih cenah:

50 lir	...	\$ 3.70
100 lir	...	\$ 6.50
300 lir	...	\$19.50
500 lir	...	\$31.25
1,000 lir	...	\$62.50

Vrednost denarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vna prej.

Mi računamo po ceni istega dne ko nam poslani denar dosepe v roko.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrdin Frank Sakser,

22 Cortlandt St., New York, N. Y.

Telefon: 2876 Cortlandt.

Voljnost leta 1920.

NOČE SE POKORITI BOLJŠEVIKOM

Nemški poročevalec pravi, da obstaja spor med boljševiškim armadnim uradniki ter vlado.

Berlin, Nemčija, 29. julija. — V svojem poročilu iz Markgraba pravi Jožef Roth, vojni poročevalec nekega berlinskega lista, naslednje:

Soglasno s poročili, ki so dospela semkaj, ni ruska armada voljna pokoriti se povsem vladi v Moskvi, ki je odredila, da mora ostati armada pasivna in da ne sme načeljevati svoje ofenzive. Očividno je, da obstaja med vlado in armado razkol in nesoglasje, kajti armadi poveljujejo številni prejšnji caristični častniki. Poročila izjavljajo, da ni bilo še sklenjenega premirja in da se še vedno vrše boji krog Grodna.

London, Anglija, 29. julija. — Times pravi, da je izdalo pet članov sovjetske delegacije, ki je obiskala sovjetsko Rusijo, poziv na strokovne unije, v katerem se glasi, da morajo te unije sprejeti direktno akcijo kot edino sredstvo, ki je delavcem še na razpolago in da ne smejo dopustiti, da bi se zažadilo sovjetski režim kot hočejo te razni Churehilli, Curzoni, Golvini in Pilsudskiji.

GOMPERS PRVI DA SE BODO DELAVCI UPELI.

Washington, D. C., 29. julija. — Samuel Gompers, predsednik American Federation of Labor, je v nekem pogovoru izjavil, da ne bo mogoče izvesti namena gotovih delodajalcev, ki hočejo skriti in zmanjšati plače delavcev. Rekel je nadalje, da tudi ne bo mogoče odpušati delavcev v velikem številu in sicer raditega ne, ker bi se v takem slučaju delavci uprli. Gompers Gompers pa ni povedal, na kak način se nameravajo delavci upreti. Kot ob številnih drugih prilikah se bo mogoče tudi v tem slučaju pokazalo, da Gompers ne misli tako kot pravi. Voditelj ameriške delavske federacije je opozoril prav posebno na položaj v American Woolen Company. Ta družba je zaprla skoro vse svoje naprave.

Washington, D. C., 27. julija.

Senator Harrison iz Mississippija, ki se je ravnokar vrnil s posvetovanja z demokratičnim predsedniškim kandidatom, je izjavil, da bo demokratična kampanja kaj agresivnega značaja in da se bo pomotlo z vsemi smetmi, brez vsakega obzira na prizadete. Po njegovem mnenju bo vprašanje Lige narodov zmazalo v kampanji. Rekel je končno, da ni Cox ravno moker kandidat in da ni njegovo stališče napram prohibiciji vzbudilo nikakega ogorčenja.

DOBRÁ LETINA V MINNEBOTA

Fairmont, Minn., 29. julija. — Okrajni komisar Musser je rekel danes, da bodo v tujaknjem okoličih pridelali farmarji po 45 bučeljev pšenice na akre. Jako dobro se bo obnesel tudi oves.

Istotako delajo Francozi, Angličani, Belgijci, Italijani itd. Slika nam kaže šest ameriških deklet — plavčice. Najmlajša med njimi je stara štirinajst, a plava kot riba. Slika v krogu nam kaže Pat McDonaalda, metalca uteži.

ZDRUŽENE DRŽAVE IN JAPONSKE ASPIRACIJE

Združene države bodo s paznim očesom zasledovale japonska gibanja v Sibiriji.

Washington, D. C., 29. julija. — Ameriška vlada bo posvetila največjo pozornost odnosom z Japonsko ter japonski politiki na Daljnem istoku v splošnem in sicer radi učinka, katero bo imelo zadnje umakovanje ameriških čet iz Sibirijske ter japonske okupacije severnega dela Sokolina ter večje dela obmorskih province Sibirijske.

Državni tajnik Colby se je posvetoval s Sir Auckland Geddesom, angleškim poslanikom v Zdr. državah ter angleškim poslanikom na Japonskem, ki se mudi sedaj v Ameriki na poti proti domu.

Angleški poslanik na Japonskem je bil v stanu dati državne tajniku najnovejšo informacijo, tikajočo se položaja na Japonskem. Konferenci je prisostvoval tudi ameriški poslanik za Japonsko, ki se nahaja sedaj doma na dopustu.

Angleške interese na Japonskem in Kitajskem se smatra za identične z onimi Združenih držav in to radi velikih trgovskih transakcij ter skupnosti težn, da se reši težavni orientalski položaj v Californiji ter Canadi.

Rešitev tega problema je bila še bolj otežkočena vsled angleško-japonskega dogovora, ki je bil pred kratkim obnovljen za eno leto.

IZJAVA COXA.

Washington, D. C., 27. julija. — Senator Harrison iz Mississippija, ki se je ravnokar vrnil s posvetovanja z demokratičnim predsedniškim kandidatom, je izjavil, da bo demokratična kampanja kaj agresivnega značaja in da se bo pomotlo z vsemi smetmi, brez vsakega obzira na prizadete. Po njegovem mnenju bo vprašanje Lige narodov zmazalo v kampanji. Rekel je končno, da ni Cox ravno moker kandidat in da ni njegovo stališče napram prohibiciji vzbudilo nikakega ogorčenja.

DOBRÁ LETINA V MINNEBOTA

Fairmont, Minn., 29. julija. — Okrajni komisar Musser je rekel danes, da bodo v tujaknjem okoličih pridelali farmarji po 45 bučeljev pšenice na akre. Jako dobro se bo obnesel tudi oves.

BOLJŠEVIŠKA NEVARNOST V NEMČIJI

NEKI POTNIK, KI SE JE VRNIL IZ NEMČIJE, PRAVI, DA SO NEMŠKI DELAVCI MNENJA, DA NE MORE PRITI SLABŠE TUDI ČE BI PRIŠLI BOLJŠEVIKI. — RESOLUCIJI SO NAPSROTOVALI SAMO SOCIJALISTI.

S parnikom White Star Line, "Olympic", se je vrnil pred par dnevi iz Evrope Mr. Lee Kedick, ki je odredil predavanja po Združenih državah. Zelo zanimivo je govoril gospod Kedick glede svojih izkušenj v Nemčiji. Obiskal je največja mesta dežele ter je bil prenečen vspricho dvorljivosti, katero se nastopa napram Amerikanecem. Na njegovo vprašanje zakaj se godi to, je dobil odgovor, da so izobraženi razredi v Nemčiji mnenja, da ni stara nemška vlada; pod vodstvom Hohenzollerneev znala primerno postopati z Amerikanci. Razventega pa so vsi trgovci in bankirji dežele mnenja, da je Amerika njih edino upanje ter da jim more le ona pomagati na boljše stališče.

V vrstah delavcev je opaziti veliko nezadovoljstvo, — je izjavil nadalje Kedick. — Delavci nimajo dosti za jesti ter bi z odprtimi rokami sprejeli boljševike, če bi hoteli preko Poljske vdreti tudi v Nemčijo. Kedick je govoril s številnimi delavci v Berlinu, Hamburgu, Frankfurtu in Duesseldorfu ter jim predložil dozdevne grozote boljševiške vlade, a v vsakem slučaju je dobil naslednji odgovor:

— Še vedno bi bilo boljše kot pa umreti od glada.

Kedick je mnenja, da so Francozi v veliki meri odgovorni za pomanjkanje živil v Nemčiji in da delajo s tem veliko napako. Znan pisatelj H. G. Wells se je v Parizu izrazil proti njemu, da ne razume stališča Francozov. Menil je, da je v Evropi mogoča le splošna prosperiteta in le v slučaju, da bo šlo vsem narodom enako dobro. Vspricho bankrotne Nemčije pa je vsaka prosperiteta nemogoča.

Berlin, Nemčija, 29. julija. — Državni zbor je v svoji večerjajočiji seji s pretežno vrčino glasov odobril dogovor, ki je bil sklenjen v Spa med zastopniki nemške vlade ter zavezniki.

Resolucija, s katero se je odobrilo dogovor v Spa, je bila predložena skupno od treh koalicijskih strank ter večinskih socializmov. Izjavljala je, da priznava državni zbor razloge, ki so dovedli do tega, da je podpisala dogovor v Spa.

Resoluciji so nasprotovali le socialisti in neodvisni socialisti.

Resolucija neodvisnih socializmov, ki je zahtevala takojšnjo nacionalizacijo vseh premoženj, je bila deležna podpore le obeh socialističnih strank. Minister za zunanje zadeve, dr. Simons, je prečital izjavo vlade, v kateri se priporoča preložitev vprašanja nacionalizacije rudnikov na poznejši čas, ko bo stopila posebna komisija, ki se peča sedaj s tem vprašanjem, na dan s konkretnimi predlogi. V tej izjavi vlade se je nadalje glasilo, da bi takojšnje prevzete rovev od strani naroda vzbudilo v zavezniških krogih utis, da se hoče Nemčija na ta način izogniti obveznostim, katere je sprejela na konferenci v Spa.

Nemški trgovci, s katerimi je govoril gospod Kedick, so izjavili soglasno, da so Nemci pripravljeni delati ter izpolniti vse pogoje mirovne pogodbe, da pa je kaj takega izključeno, če ne bodo dobili dosti živil in če bodo morale tvornice počivati radi pomanjkanja surovin. Francozi hočejo dobiti vojno odškodnino takoj, da jim ne bo treba na ta način nič delati.

Tako izjavljajo Nemci, — je rekel Mr. Kedick. — Do časa, ki bi bila plačana cela vojna odškodnina, bi postal francoski narod narod postopačev, dočim bi se Nemčija, vrnila na svoje prejšnje stališče varčevanja in pridnega dela.

Nemška vlada v Berlinu ima sicer velik strah pred boljševiško invazijo, ker ve dobro, da bodo boljševiki v notranjosti nemških meja deležni podpore številnih Nemcev. Kakorhitro pa bi boljševiki pregazili Nemčijo, bi po mnenju Mr. Kedicka ne bilo sile, ki bi mogla preprečiti razširjenje sovjetov po celi Evropi.

ZAVEZNIKI SE NOČEJO IZPA-METOVATI.

Paris, Francija, 29. julija. — Bivši ruski ministrski predsednik Aleksander Kerenski je rekel danes nekemu časnikarskemu poročevalcu:

— Zavezniki sedaj žanjejo, kar so sejali. Prijateljem demokrati-

čne Rusije je sedaj čisto vseeno, če sprejmejo boljševiki ponudbo londonske konference ali ne.

— Zavezniki so padli iz ene zmote v drugo, pa kljub temu še sedaj mislijo, da je njihovo delovanje pravilno. S tem da so zanesli svojo vojno na ruska tla, so dali boljševikom izborna orožja.

— Zavezniki sedaj žanjejo, kar so sejali. Prijateljem demokrati-

čne Rusije je sedaj čisto vseeno, če sprejmejo boljševiki ponudbo londonske konference ali ne.

— Zavezniki so padli iz ene zmote v drugo, pa kljub temu še sedaj mislijo, da je njihovo delovanje pravilno. S tem da so zanesli svojo vojno na ruska tla, so dali boljševikom izborna orožja.

— Zavezniki sedaj žanjejo, kar so sejali. Prijateljem demokrati-

čne Rusije je sedaj čisto vseeno, če sprejmejo boljševiki ponudbo londonske konference ali ne.

— Zavezniki so padli iz ene zmote v drugo, pa kljub temu še sedaj mislijo, da je njihovo delovanje pravilno. S tem da so zanesli svojo vojno na ruska tla, so dali boljševikom izborna orožja.

— Zavezniki sedaj žanjejo, kar so sejali. Prijateljem demokrati-

čne Rusije je sedaj čisto vseeno, če sprejmejo boljševiki ponudbo londonske konference ali ne.

— Zavezniki so padli iz ene zmote v drugo, pa kljub temu še sedaj mislijo, da je njihovo delovanje pravilno. S tem da so zanesli svojo vojno na ruska tla, so dali boljševikom izborna orožja.

— Zavezniki sedaj žanjejo, kar so sejali. Prijateljem demokrati-

čne Rusije je sedaj čisto vseeno, če sprejmejo boljševiki ponudbo londonske konference ali ne.

— Zavezniki so padli iz ene zmote v drugo, pa kljub temu še sedaj mislijo, da je njihovo delovanje pravilno. S tem da so zanesli svojo vojno na ruska tla, so dali boljševikom izborna orožja.

— Zavezniki sedaj žanjejo, kar so sejali. Prijateljem demokrati-

čne Rusije je sedaj čisto vseeno, če sprejmejo boljševiki ponudbo londonske konference ali ne.

— Zavezniki so padli iz ene zmote v drugo, pa kljub temu še sedaj mislijo, da je njihovo delovanje pravilno. S tem da so zanesli svojo vojno na ruska tla, so dali boljševikom izborna orožja.

— Zavezniki sedaj žanjejo, kar so sejali. Prijateljem demokrati-

čne Rusije je sedaj čisto vseeno, če sprejmejo boljševiki ponudbo londonske konference ali ne.

— Zavezniki so padli iz ene zmote v drugo, pa kljub temu še sedaj mislijo, da je njihovo delovanje pravilno. S tem da so zanesli svojo vojno na ruska tla, so dali boljševikom izborna orožja.

— Zavezniki sedaj žanjejo, kar so sejali. Prijateljem demokrati-

čne Rusije je sedaj čisto vseeno, če sprejmejo boljševiki ponudbo londonske konference ali ne.

— Zavezniki so padli iz ene zmote v drugo, pa kljub temu še sedaj mislijo, da je njihovo delovanje pravilno. S tem da so zanesli svojo vojno na ruska tla, so dali boljševikom izborna orožja.

— Zavezniki sedaj žanjejo, kar so sejali. Prijateljem demokrati-

čne Rusije je sedaj čisto vseeno, če sprejmejo boljševiki ponudbo londonske konference ali ne.

— Zavezniki so padli iz ene zmote v drugo, pa kljub temu še sedaj mislijo, da je njihovo delovanje pravilno. S tem da so zanesli svojo vojno na ruska tla, so dali boljševikom izborna orožja.

— Zavezniki sedaj žanjejo, kar so sejali. Prijateljem demokrati-

čne Rusije je sedaj čisto vseeno, če sprejmejo boljševiki ponudbo londonske konference ali ne.

— Zavezniki so padli iz ene zmote v drugo, pa kljub temu še sedaj mislijo, da je njihovo delovanje pravilno. S tem da so zanesli svojo vojno na ruska tla, so dali boljševikom izborna orožja.

— Zavezniki sedaj žanjejo, kar so sejali. Prijateljem demokrati-

čne Rusije je sedaj čisto vseeno, če sprejmejo boljševiki ponudbo londonske konference ali ne.

— Zavezniki so padli iz ene zmote v drugo, pa kljub temu še sedaj mislijo, da je njihovo delovanje pravilno. S tem da so zanesli svojo vojno na ruska tla, so dali boljševikom izborna orožja.

“GLAS NARODA”

SLOVENIAN DAILY

Owned and Published by

SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY

(a corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

“Glas Naroda” izhaja vsak dan izvenredno v praznikih.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za pol leta	\$7.00
Za pol leta	Za pol leta	\$4.00
Za pol leta	Za pol leta	\$4.00
Za pol leta	Za pol leta	\$4.00

GLAS NARODA

(Voice of the People)

Issued every day except Sundays and Holidays

Subscription yearly \$6.00

Advertisement an agreement

Doplat brez podpla in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prebrne bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

GLAS NARODA

82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2876

“Bogatite se, sinci moji!”

Te besede je bil nekoč izrekel stari Pašič. Izrekel jih je bil kot Srb in zato mu damo kredit, ker je svoj svojemu nablizji.

Kot kaže, pa Pašič tudi kot Jugoslovani trdovratno vstraja na tem srbskem stališču.

Če človek malo dalje brska, pride do prepričanja da je lepa pesem o enakopravnem troimenskem edinem narodu le prazna fraza.

Včeraj smo obiskali v New Yorku jugoslovanske prostovoljce. Ne zamerimo tem ljudem, ker v strelnem jarku niso bili detečni boge-ve kake izobrazbe, kljub temu je pa značilna pripomba, ki nam jo je zabrusil eden med njimi v lice:

— Pošto ste došli? Vi ste Jugoslaveni, vi niste Srbi! Resnično je to in značilno povrh tega.

Da uživajo Srbi protekcijo, se pa najboljšje vidi, če ima človek kaj opravka s kakim jugoslovanskim uradem.

Vedinoma vsa poslastiata in vsi konzulati imajo same srbske uradnike. Poslovanje se vrši izključno le v srščini, dastravno je bilo v domovini na najvišjem mestu rečeno, podpisano in potrjeno, da bo dobil Slovenec na slovensko vprašanje slovenski odgovor.

Za jugoslovanski konzulat, za poslastiavo ter za jugoslovanski informativni urad v Washingtonu pa menda to ne velja.

In še nekaj smo slišali, česar skoraj ne moremo vrjeti. Da namreč ne dobi pri konzulatih in poslastiavi službe Jugoslovani, ki ni — pravoslavne vere.

Če je to resnica, je dosežen višek fanatizma.

Izkušnja uči.

— Povelje te ure je, zopet vrniti narodu pravice ter mu vrniti premoženje. Mi se hočemo vrniti na mirovno podlago, ker je to ameriška podlaga.

S temi besedami se je governor Coolidge iz Mass. dotaknil v svojem sprejemnem govoru točke katere bi državljani ne smeli prezreti.

Vsled vojnega stanja so bile narodu omejene pravice.

Predsedniku je bila dana oblast kakoršne ni imel še noben predsednik te republike.

In kakor kažejo znamenja, ne bo imel take oblasti noben predsednik več.

Podeljena mu je pa bila ta oblast samo vsled tega, da se doseže gotov cilj kot sredstvo, da družene države hitro stopijo v vojno in da hitro zmaga. Daje naj bi ne šle te oblasti. Ne smeje bi služiti za bičanje in zatiranje ljudstva. Vsakdo je pričakoval, da bodo tako po koncu sovražnosti narodu vrnjene pravice. To se pa ni zgodilo. Mi smo se prostovoljno podvrgli avtokraciji za čas vojne.

Oni, ki si žele te avtokratske moči, dobe vedno pretevezo, da jo obdrže. O tem se ameriški narod že večkrat dobro prepričal. Ne kateri vladni uradniki mislijo, da je vojna še vedno v teku.

Nasha vlada ni bila zato ustanovljena, da se oborožuje za vojno, pač pa da ostane v miru.

Za blagobit dežele je potreben takojšen povratek mirovne baze. Narod se mora vrniti na mirovno bazo ter zadobiti ustavno upravo.

Zadobiti mora nazaj svoje pravice, katere bo v bodočnosti veliko bolj cenil kot jih je v preteklosti.

Če ga ta izkušnja ne bo izučila ga nič ne bo.

Kri...

V Prvačini so karabinerji napadli cerkevno procesijo in prelila se je kri naših nesrečnih bratov ki že dve leti z občudovanja vrednim samozatajevanjem prenašajo vse grozote in muke tujega nasilstva. Kakor širok elega jugoslovanskega sveta, proslavil se je tudi v zasadenem ozemlju praznik sv. Cirila in Metoda na svečani način. Tudi v najjužnejših dneh bivše Avstrije se ni našlo javnega organa, ki bi smatral nedolžne procesije pobožnega ljudstva v čast blagovestnikov našega naroda za izzivanje — le v “svobodoljubni” in “kulturni” Italiji, ki obstaja, zdi se, samo le vsled gorečnosti svojih nabujkanih birciev, mogla je tradicionalna narodna svečanost, mirna in dostojna, razburiti rahločutne karabinerje. Ves svet se čudi, s kako lahkomišljenostjo se v domovini dvatisočetle kulture preliva človeška kri. Danes se temu ne moremo več čuditi, če pomislimo, da je usoda našega ljudstva prepričana samovolji arditov in karabinerjev, ki smejo po svoji slepi pameti streljati na nedolžne ljudi, ko proslavljajo dan svojih blagovestnikov, kakor so to delali skozi stoletja.

Država, ki je internirala na tisoče nedolžnih ljudi, ki je zakrivila smrt tisočih in tisočih junaških srbskih bratov na tragičnem prehodu skozi Albanijo, ki je na Asinari in drugod obsodila na grozno, počasno izumiranje cele tabore naših ujetnikov, samo za to, ker so Jugoslaveni in so se hoteli boriti na strani svojih bratov na solunski fronti — si upa nastopati v ornatu velečudovna kulture in napredka in izreči nad našo domovino, svoj anatemu balkanizma! V interesu miru med narodi smo bili pripravljeni na žrtve; odgovarjali smo na besno blatenje našega narodna imena in naše narodne časti s besedami ljubezni in prošnjami, naj ne sejejo nov razdor in nove vojne — odgovor na to je bilo novo spletkarjenje s pomočjo habsburskih agentov in streljanje na neoboroženo procesijo.

Vprašamo jug. vlado, ali bo še vedno gledala križem rok na tep-tanje ljudskih pravic v zasadenem ozemlju, ali bo še dalje dovoljevala, da se jug. inteligenca deportira, in jug. narod ubija? Ne zahtevamo sicer vojne in novega krvoprelitja, ker nimamo iskrenje želje kot prijateljski sporazum s italijanskim narodom, ki v zemlji

“svobode” ni nič manj tlačen kot naš. Pač pa zahtevamo, da jug. vlada stopi iz rezerve in da se odločno zavzame za bedne naše brate onostran demarkacijske črte, ki imajo vsaj pravico do varnega življenja. Dosedanje prepustanje našega ljudstva usodi je zelo nevaren način reševanja jadranskega vprašanja. Samo z mirno odločnostjo, ki jo zahtevamo od jug. vlade, se bomo izognili nepotrebnemu razburjenju našega ljudstva in večnim sporom, ki bi utegnili postati usodopolni za ves svet. Skrajna čas je in prelita kri resen opomin....

Slovenske novice.

Cleveland, Ohio.

Poročno dovoljenje je dobil rojak Louis Šimenc in Mary Stebir.

Iz Jugoslavije se je vrnil dobro poznani Slovenec rodoljub Frank Laurič, ki je bil eden izmed prvih prostovoljcev, ki so odpotovali 15. julija 1917 iz Amerike na srbsko bojišče. Mr. Laurič je bil pri vojaki za polno dobo, dokler se ni izvršila demobilizacija, kar se je zgodilo meseca maja letos. Po prestani vojaški službi se je vrnil v krog svojih dragih v Cleveland in tu misli sedaj stalno ostati.

Gospodična Anica Žužek iz Gorenjih Retij pri Velikih Laščah je prinesla iz domovine več pisem in želi, da jih pridejo iskat sledeči: Marija Kausch, Ana Te-kavčič, Mat. Klun, Frank Hudo-vernik, Frank Škulj, Tone Škra-bee, Eva Ponikvar in Anton Mr-var. Miss Annie Žužek biva pri svojem bratu A. Žužku, 15508 Holmes Ave., Collinwood.

Frank Sraje, star 16 let, iz 3608 vzhodna 80. ceste v Newburghu, je bil v nedeljo 25. julija na pikniku. V bližini teče voda, kamor so se šli fantje kopat. Frank je zašel v vodni vrtine; pomagati si ni mogel, prijatelji ga niso mogli rešiti — in vrtinec je požrl mlade-ga fanta pred očmi prijateljev. Truplo so pozneje potegnili iz vo-de ter prepeljali v mrtvašnico.

Frank Zadar, devet let star, je v St. Marks bolnišnici. Povolil ga je avtomobil, ki mu je prizadjal večje notranje poškodbe, zlomil eno nogo in zadal precejšnje poškodbe na glavo. Policija je aretirala R. A. Bursalino iz 5309 Em-pire ceste, ker pravijo, da je on povozil prezemenjenega F. Zadar stanuje na 19010 Chikasaw cesti.

Od poškodb je umrl otrok Ka-

Znižanje železniških cen v Nemčiji

se je, kakor so švicarski listi napovedovali že pre dnejak časa, dejansko izvršilo. Znižanje cen se je izvedlo po skupnih posvetovanjih interesentov z državnim gospodarskim uradom. Povprečno znaša znižanje 500 M za tono. — Stvar je zanimiva, ke rse je koncem aprila letošnjega leta dvignilo cene za 1000 M pri toni. Državni gospodarski urad v Nemčiji sam je pokrenil vprašanje sedanjega znižanja. Utemeljeval je potrebo znižanja z dejstvom, da so padle cene za staro železo in da je nemškimi tovarnam mogoče kupovati surovine ceneje, odkar so pedle znatno cene tujih valut. — Vrednost marke se je hitro dvignila od 5.50 švie. franka na 15 do 17 fres. Tujci rudo je moč nemškim podjetjem po izboljšanju valute ceneje nabavljati. Napravni stroški se zategadelj občutno zmanjšajo. Nemški gospodarski urad je seveda najprej natanko proučil kalkulacije produkcijskih stroškov pri podjetjih. Tovarne so ugovarjale, da bi bilo upravičeno že sedaj znižati cene. Ali gospodarski urad v Nemčiji je imel svoje glavo. Kakor se v Nemčiji že dela take stvari s pametjo in vpo-števaajo državne in splošne interese, državnim gospodarskim urad ni odnehal navzile podjetniškim ugovorom. Podjetja trde, da se jim gedi krivice. Odporu podjetnikov je prišla v dobro okolnost, da se je vrednost marke zopet znižala za kake tri enote. Zanimivo je, da je konsum železa le majhen. Kupci so previdni, ker vidijo, da se pripravljajo preobrat cen. Vrhunec cen je dosežen. Blazne cene se morajo zložit. Na trg prihaja v Nemčiji, kakor v drugi stroki, tudi v železnični zelo veliko zadrževanega in skritega blaga po zmerni ceni.

Tudi podjetja, ki podeljujejo železo, rada odričajo svoje zalohe. Računajo s tem, da si bo moč cenejše blago nakupiti. Ekspozitna kupčija pa je v Nemčiji za železo o-

rol Magera iz 993 vzhodna 63. ceste. Padel je iz rok njegove strel-nice, ki ga je nesla po stopnicah. Mr. Andrej Kraševac iz Collin-wooda poroča: Ker se je poročalo, da odideva z ženo v staro domo-vino, naznanjam, da mi je zaen-krat nemogoče radi boleznijo moje žene, ki se je močno prestrašila 11. julija ob 10. večer, ko so stopili v mojo hišo brez vsakega do-voljenja pijani rojaki, katere na-meravam v kratkem izročiti v ro-ke pravice.

Za svojega “podengarja” je delala Mary Sverin na zapadni 52. cesti rojznik, toda sodnik jo je vseeno kaznoval s \$100 globe. “podengarja” pa, ki je pil izde-lek lepe Mary, je dobil samo \$10 kazni.

Najtežjo kazen radi kršenja prohibicije je dobil Jos. Zverina, 5207 Clark Ave., kar se tiče poli-cijske sodnije. Sodnik Beebe ga je obsodil na \$200 globe, ker je že drugič bil pred sodnikom radi prodaje žganja. Tepee je nekemu policistu prodal žganje, nakar ga je ta aretirat.

V West Parku imajo ponoči od-prto sodnijo, da takoj kaznujejo one, katere dobio pri kršitvi pro-hibicije. V soboto 24. julija pono-či so pripeljali dva, A. J. Ko-lusa in N. Onica. Oba sta bila ta-kaj kaznovana, vsak po \$500.

Policist Lawrence je opazil ne-kega prodajalec, ki je vozil po cesti krompir in ga prodajal. Ne-ke posebne muhe so prijele poli-cista, da je šel krompir razmeta-vat. In glej ga spaka! Na dnu so-da, ki je bil napolnjen s krompir-jem, je dobil deset galon žganja. Zaplenil je nato žganje, krompir, voz in konja.

Peter Zgaga

Republikanci, ki so zborovali v Seratogi, so izjavljali z veliko za-lostjo, da je postal kraj tako suh, da bo treba njegovo ime izpreme-niti v Saharatoga.

Ženska se podari možkemu, a možki si izposodi žensko.

Edina trajna posest, katero imamo, so očividno naši sovraž-niki.

Zvezna rezervna banka v Cleveladu išče sedaj najbolj poštenega človeka na svetu. Našel je namreč \$20,000 v državnih obvezni-cah, jih izročil blagajničarju v banki ter izginil, ne da bi čakal na zahvalo.

Na Philipp, W. Va., sanja peč-lar. Sanja in sanja in sline se mu cede. Cede se mu po tomaških peč-lericah. Kislo grozdje, kislo vino, kot Rozinov Jakob, če ne deneš dovolj eukra vanj.

V Ljubljani je bil Aleksander. Rešitelj Jugoslavije. Če bi sodili po ljubljanskem časopisju, rešitelj najmanj celega sveta.

Štirinajst dni ni objavil ured-nik Glas Naroda nobenih staro-kraskih novic. Ni mogel, ker ni bilo v starokraskih časopisih te-ko-m štirinajstih dni ničesar druga-ega kot Aleksander gori, Alek-sander doli, Aleksander sem, Alek-sander tam.

Slavnostni sprevod se je pomi-kal po kraljeviču Aleksandra uli-či (prej Štegenburgovi ulici), pogla-vitna stvar je bila, pa na Kralja Petra Trgu (prej cesarja Franea Jožefa Trgu.)

Na stotisoče in stotisoče kron je morala žrtvovati Slovenija, da se regenta dostojno sprejme.

Od kod ta denar, zakaj ta de-nar?

Lepo je, da se počasti junaka, ki se je boril v strelnih jarkih za osvobodjenje svoje domovine.

In če je ta junak kraljevič, je bila borba njegova sveta dolžnost.

Če je kaj prida hodil kraljevič po strelnih jarkih pri Solunu, je morda opazil par sto ljudi, kate-re je prosta volja, ne pa sila pri-gnala iz Amerike, da so stopili prostovoljno v jugoslovansko ar-mado.

V Ameriki so imeli najmanj po pet ali šest dolarjev na dan, lep dom ter vsak dan trikrat jesti in piti.

Ker jim je pa bil blagobit do-movine nad vse, so pustili vse to ter šli stradati, uši past in svoje življenje vagati v strelne jarke. V prve jarke, v najnevarnejše.

29. oktobra leta 1918 je bila Ju-goslavija osvobodjena.

Šele sedaj, skoraj po dveh letih, se vračajo ti prostovoljci, edini nesebični člani jugoslovanske ar-made v Ameriko.

Večinoma vsi brez sraje, v cap-pah in pošvedranih škerpah. Upalih lie, z boleznijo, bodisi v pljučah, bodisi v kosteh.

Ko so bivši avstrijski podrep-niki, oportunisti in švigešvage se-deli z Aleksandrom pri bogato ob-loženih mizah po Ljubljani in Za-grebu, se je ta uboga para vozila v Ameriko v slabih luknjah kot se vozijo Kitajci iz San Francisca v domovino.

Stopi k prvemu in ga vprašaj, če bi se še šel boriti za svobodo. Vprašaj ga, kakšno sodbo ima o kraljevem veličanstvu in visočanstvu. Vprašaj ga in Boga zahvali, če ti bo dal samo klofuto.

Dokler bo Jugoslavija tako sla-vila svojega vladarja kot ga je v Ljubljani in Zagrebu in dokler bo tako vsemar puščala svoje naj-boljšie sinove kot je te prostovolj-ce, se bo vedno in vedno bolj ve-čal gnul tur na njenem telesu. Ve-čal se bo in končno počil ter s svo-jim smrdom in gnulbo omadeže-val njeno deviško obleko.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katal. Jednosta

Inkorporirana 1. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni Uradniki.

Predsednik: MIHAEL ROVANSKI, Box 175, B4

Box 251, Conemaugh, Pa.

Podpredsed: LOUIS BALANT, Box

104, Pear Avenue, Lorain, O.

Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely,

Minnesota.

Blagajnik: GHO. L. BROZICH, Ely,

Minnesota.

Blagajnik neplačanih smrtin: LOU-

IS OOSTELLO, Salda, Colo.

Vrhovni Zdravnik.

Dr. JOS. V. GRAHEK, 543 E. Ohio

Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Naslovniki.

JOHN GOUGH, Ely, Minnesota.

ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue M,

So. Chicago, Ill.

IVAN VABOGA, 5126 Natrons Alley,

Pittsburgh, Pa.

Predsednik.

GREGOR J. FORENTA, Box 175, B4

Diamond, Wash.

LEONARD SLABODNIK, Box 486,

Ely, Minnesota.

JOHN RUPNIK, S. E. Box 24, Export,

Pa.

Pravni Odbor.

JOHN PLAUTZ Jr., 432-7th Ave., Co-

lumbet, Mich.

JOHN MOOREN, 224-2nd Ave., Duluth,

Minnesota.

MATT. POGORELO, I. W. Madison St.,

Chicago, Ill.

Zdravniški Odbor.

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair

Avenue, Cleveland, Ohio.

FRANK SKRABEC, 4264 Washington

St., Denver, Colo.

GREGOR HREŠČAK, 407 E. 2nd Ave.,

Johnstown, Pa.

Jednotno glasilo: “GLAS NARODA”

Vse stvari tiskajo se uradnih medev kakor tudi denarne poljstev naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse prirobe naj se pošiljajo na predsed-nika porotnega odbora. Prošnje na sprejem novih članov in sploh vse sdrav-niške spričevala se naj pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se pripravlja vsem Jugoslovanom na obilni pristop. Jednota posluje po “National Fraternal Congress” listvil. V blagajni ima okrog \$900,000. (tristotisoč dolarjev). Bolniških podpor, od-molnin, in posmrtnih je izplačala še nad poldrug milijon dolarjev. Jednota šteje okrog 8 tisoč rednih članov (lee) in okrog 3 tisoč otrok v Mladinskem oddelku. Družstva Jednote se nahajajo po raznih slovenskih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, pripravljamo ustanovitve novih. Kdor želi postati član naj se zgleda pri tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitve novih društev se pa obrnite na glavnega tajnika. Novo društvo se lahko vsnovi s 8 člani ali članicami.

“PA SI DOBITE ŠTUDIRANE-GA!”

Neki gospod pripoveduje: Pred nekaj dnevi mi je pripeljal K—ov hlapec voz premoga. Iskal sem človeka, ki bi premog zmetal v klet. Preden sem mislil, je bil pri rokah velik močan mladenič, ki se mi je ponudil za delo. Vprašam ga, koliko bi zahteval za delo. Odgovori mi: “Tri krone za meter!”

Premoga je bilo 10 meterskih sto-fov, torej bi moral plačati fantu 30 K. Pripomnil sem da je njegova zahteva vsekako prevelika. Zanič-ljivo je sklonil glavo, se rami, se za-smejal in rekel: “Pa si dobite študirane-ga človeka, tisti bo zme-tal ceneje!” In je odkorakal. Jaz sem si vzdel njegove besede k sr-cu, šel sem po lopato in sem sam zmetal premog v klet. — Dotični gospod je višji državni uradnik z akademsko izobrazbo.

20,000 ton koruze

dobi Avstrija iz Bolgarije, Ju-go-slavija pa ji bo prodala 1500 va-gonov žita.

POZDRAV.

Pri odhodu v staro domovino pozdravljamo vse rojake in roja-kinje širom Amerike, posebno pa naselbino Aliquippa, Pa., ter se zahvaljujemo vsem tistim, ki so nas spremlili na kolodvor v Pitts-burgh, posebno pa Johnu Smrekar in Mary Smrekar, Bartolu Kamnikar in njegovi soprog. Na svidenje v Jugoslaviji! — L. To-cu, šel sem po lopato in sem sam

Vabilo na Koncertni Pic-nic

kojega priredi mledenška godba “The Jugoslav Republic Band” trideset po številu) v Barberton, O., dne 8. avgusta ob pri-liki svojega prvega nastopa. Koncert se vrši na prostem na-sproti St. S. Dr. Domovina dvorane pri Wolf Creek-u.

Pri koncertu sodeluje Lorainska Victor godba in prva St. Godba v Barbertonu. Ker se rojaki iz daljnega Loraina ude-ležijo koncerta in ker je program tako bogat, si dovoljujemo vabiti vse tukajšnje rojake in rojakinje, kakor tudi iz sosednih naselbin na blagohoten poset.

Upamo, da ne bode osebe v Barbertonu, ki bi se ne vdeleži-la te vele zanimive in zgodovinske prireditve.

Naj vas ne straši slučaj slabega vremena, kajti v tem slu-čaju se vse vrši v dvorani St. S. Dr. Domovina na Mulberry St.

Ker je program precej obširen počnemo takoj ob eni uri popoldne.

Za postrežbo in splošno zadovoljstvo jamčimo.

Vodstvo.

St. “Victor Godba” igra pod vodstvom Mr. M. F. Toma-žina. Mladenška godba “The Jugoslav Republic Band” pod vodstvom Mr. A. A. Bombača. Prva St. Godba v Barberton, O. pod vodstvom Mr. Bombača. Pri prvih dveh skupnih nasto-pih dirigira Mr. Tomažin. Pri drugih dveh Mr. Bombač.

Vspored.

- 1) AMERICA — Himna — Henry Carey — Mladenška Godba
- 2) THE ENVOY — Koralcica — George Rosenkrantz — Victor Godba
- 3) ARBITRATION — Overture — George D. Barnard — Victor Godba
- 4) MAGNETA — Overture — William Huff — St. Barberton Godba
- 5) THE CONNECTICUT — Koralcica — William Nassan St. E. Godba
- 6) Mr. Teodor Redman (crneč) pozdravi občinstvo v imenu Victor godbe v slovenskem jeziku.
- 7) Mr. Frank Justin iz Loraina govori v imenu Lorainčanov.
- 8) THE STAR SPANGLED BANNER — Himna — Samuel Arnold — Mladenška Godba

(POL URE ODMORA.)

- 9) A NIGHT IN JUNE — Serenade — K. L. King — Victor Godba
- 10) ALDA — Overture — W. Dwight McCaughy — Victor Godba
- 11) MAGNOLIA SERENADE — Serenade — J. Missud — St. E. Godba
- 12) NEW HARTFORD — Koralcica — Francis Myers — St. E. Godba
- 13) Mr. Rozman govori o pomenu Mladenške Godbe.
- 14) Tajnik M. Godbe. Mr. F. Poje govori o pomenu današnjega koncerta.
- 15) THE RED, WHITE AND BLUE — Narodna — Mladenška Godba

(POL URE ODMORA.)

- 17) LAND OF DREAMS — Cornet Duet — Gustave Schumann in Victor Godba
- 18) THE BRIDAL ROSE — Overture — C. L

Visoki življenski stroški.

Kaj jih povzroča in kako bi se jih dalo mišati.

Piše dr. Josip Goričar,
82 Cortlandt St.

3. Poglavlje.

OBLEKA IN OBUTEV.

Če je odsotnost slovenskega žita in drugih živil na svetovnem trgu tako uplivala na cene živil v Ameriki, kako je bilo pa z našo obleko in obutvijo?

Tukajšnje visoke cene za platno, volno in čevlje je treba pripisovati istim vzrokom.

To je posebno glede platna resnica. Platno, katerega nosijo Evropejci, Amerikanci, Kanadci, Avstraleci itd., je v veliki množini izdelano iz lanu, katerega je proizvedel slovenski farmer.

Leta 1913 so prodajali na belfaškem trgu irski lan po L 54 tona. Marea, leta 1920 se je prodajal kontinentalni lan po L1.300 tona. Zakaj? Zato, ker je prišel na evropski trg od vsega lanu, le lan iz Čehoslovaške Velike Jugoslavije (Vključno Boigarske) in Poljske. Tega lanu pa ni bilo dovolj, da bi napolnil vrzel, ki je nastala vsled tega, ker Rusija ni bila zastopana na svetovnem trgu.

Pred vojno je slovenski vzhod proizvedel več kot 85 odstotkov vsega svetovnega lanu. Slovenska Rusija je vsako leto eksportirala za \$43.000.000 lanu v Belgijo, Veliko Britanijo, Nemčijo in Francijo.

Med temi lan proizvajajočimi deželami je bila slovenska Rusija za Veliko Britanijo in Francijo, tretja v vrsti.

Slovenske države so zavzele prvo mesto na svetu, kar se tiče števila ovac.

Iz naslednjega je razvidno, da so imele:

Australija 85.1 milijon ovac;
Argentina 83.5 milijon ovac;
Slovenska Rusija 78.7 milijon ovac;
Združene države 49.2 milijon ovac.

K temu je pa še treba prišteti proizvajalce volne v Veliki Jugoslaviji, Čehoslovaški in Poljski, ki so danes na razpolago. Toda ta množina sama ne more zadostiti vsem zahtevam, ker je zprt slovenski vzhod s trgov zapadne Evrope. Odsotnost slovenske volne na svetovnem trgu povzroča visoke cene v predelnicah.

To je vsakemu jasno na prvi pogled.

Ker ne prihaja ničesar iz slovenske Rusije, je tudi vzrok, da so cene čevljev in usnjene predmetov v Ameriki tako narasle.

Slovenski Vzhod je največji preskrbovalec sveta s telečimi kožami. Ker ta najbolj potrebna surovina faktično gnije v ruskih skladiščih, je ameriška industrija v velikem pomanjkanju. Temu se ne bo toliko časa odponoglo, dokler ne bo Rusija odprta ostalemu svetu.

Kje je bolje -- v Avstriji ali Jugoslaviji?

Avstrija je od razsula sem berač, ki nadleguje za usmiljenje in milodare cel svet. Iz njihovih zastopstev in iz njihovega časopisa prihajajo najprestižnejše tožbe o bedi, pomanjkanju in nesreči. Ostanek nekdanje habsburške veličine, ki se imenuje republika Avstrija, je v resnici usmiljenja vreden tvor. Ali navzleč tej velikanski misliji jim je ostala kakor smešnim španskim grandom nadutost, katero kažejo radi v občevarstvu s Slovani in katero zlasti prodajajo na debelo ob svojem prizadevanju za plebiscit na Koroskem. Izdali so knjižico v slovenskem in nemškem jeziku, kjer hvalijo gospodarske prednosti republike Avstrije pred Jugoslavijo. Kdor bere ta spisek, se mora pomilovalno nasmešiti, če kolikšak pozna razmere. Primerjati črvi kadaver z mlado, življenja polno državo, gre vendar čez dopustne meje.

Spomnim se nekaterih ugodnosti te republike Avstrije, ki va bi Koroske nazaj pod svoje raztrgano krilo. Sodimo, da bo samo po tem vsak zadostno odrahljen, če bi se mu tožilo nazaj v Avstrijo.

Avstrija ima nekako 6 milijonov prebivalstva. Od teh je po zadnjem ljudskem štetju okroglo 400.000 javnih nameščencev. Na 15 ljudi prihaja torej en uradnik. Jasne je, da morajo ti množični uslužbeni uničiti vsako, tudi bogato državo. Komaj dobro leto je, kar so pričeli na svoje gospodarit, pa že imajo 16 milijard papirnatega denarja. To je trikrat več kakor na primer jug. država, ki ima 2 in polkrat toliko prebivalcev. Državnih dolgov in obvez, starih in novih imajo pa že v toliki meri, da gagajo. Mesto Dunaj ima po zadnjem proračunu eno milijardo deficita. Ta že itak prezadolžena država stoji sedaj pred dolžnostjo, da plača predvojne dolgovce, ki se glase na franke, funte in druge take tuje denarje, ki predstavljajo deset do tridesetkratno predvojno vrednost. Varnosti je v državi silno malo. Njih vojaštvo se zove "Volkswehr", ki v resnici ni drugo po poročilih Avstrijancev samih, kakor uniformirano nasilstvo. Oficirji so sužnji soldaških svetov, ki terorizirajo prebivalstvo. Dne 21. junija je bilo čitati v avstrijskih listih, da je državna zakladnica (Hauptkassendirektor) muno prosila pomoči pred svojimi stražniki, ki so seveda "Volkswehrcevi".

Njihovo kmetijstvo in živinoreja je neznatno v primeri s prebivalstvom. Kar se pridelava in lastnem kmetijstvu, more služiti le dva meseca za živež in hranilo prebivalstvu. Vse drugo morajo uvažati s težavami in zavelikanskimi cenami. Samo krompirja potrebujejo letno 20 tisoč vagonov iz inozemstva. Mesa imajo zelo malo. Prodaja se po vnebovpijočih cenah. Povprečen državljan ga pozna samo še po imenu. Za mesa imajo že marke, ki dajejo pravico do 150 gramov mesa zao sebo na teden. Tudi moko imajo še na karte, pa še danes ne morejo deliti ljudem niti one minimalne množine, ki je določena po postavnih kartah. Za kruh in moko je tako trda, da je zelo razširjeno sleparstvo pri izdaji kart. Župan Muchitsch v Gradcu je 20. junija uradno razglasil, da je izdanih pol milijona kar preko onega števila prebivalstva, ki ga je ugotovila ljudska štetev. To sleparstvo stane državo 700 milijonov kron na leto. Država namreč še vedno gospodari z moko in kruhom. Povprečno stane državo moka 30.50 K za en kilogram. Vsled pritiska pa oddaja razpadajoča država moko po 3 K in po 10 K neglede na to, ali je kdo bogat ali je reven. Tako državno gospodarstvo mora spraviti državo na boben. Tako gospodari samo obupen kridatar, ki mu je vseeno, kako naraščajo dolgovi. Kmetijstvo silno drago proizvaža. "Neue Freie Presse" je izračunala, da je kmetovalstvo pasivno, tudi če plača država rekvirirano žito po 10 K en kilogram. Kmečki delavci in posli so namreč v svojih zahtevah tako dragi, da racionalno kmetijstvo ni več mogoče.

Po Koroskem bahajo Avstriji s svojimi fabrikami. Iz njihovih listov gospodarske stroke je pa razvideti, da velika večina fabrik stoji, ker ne more dobiti najpotrebnejših surovin in tudi ne premoga. Mnogo teh industrij je prešlo sploh v tuje roke, vrhutega so pa številne industrijske stroke izven možnosti racionalnega dela, ker so izgubile zvezo z industrijami v Čehoslovaški. Največ se šopirijo svojo železno industrijo. Prav sedaj pa gre po vseh avstrijskih listih opanon klic, ker je "Alpine Montangesellschaft", največje železno

podjetje, morala prenehati z delom v edino preostalem plavzu, ker manjka koksa.

Ker je prenehalo izdelovanje surovega železa, so v obupnem položaju vse one železne tovarne, ki so navezane na surovo železo. Avstrijanci se širokosti tudi s svojo produkcijo sladkorja. Resnica pa je, da ljudje celo zimo niso imeli sladkorja. Dejstvo je, da že mesece tožijo Avstrijanci Čeha pri ententi, češ, da jim neboje dati najpotrebnejšega sladkorja. Tudi če bi njih eukrarne zadostovale, jim manjka sladkorne pese in pa premoga, saj je znana stvar, da so v zadregi za premož lausko leto opustošili najlepše svoje nasade in gozdove v bližini velikih mest.

Avstriji tudi hvalijo svoje gospodarstvo. Neutajljiva resnica pa je, da je danes njihov denar izgubil že skoro vsako vrednost. Za 100 avstrijskih kron se dobi komaj še 35 jugoslovanskih. Avstriji sami vedo, da gre vrednost njihovega denarja v nič. Kdor le more, kupuje v Avstriji jug. denar, o katerem so prepričani, da bo se mogoče pridobil na vrednosti.

Ljudje, ki imajo vpogled v gospodarske prilike in finance na Avstrijskem, vedo, kako žalostna in obupna prihodnost jih čaka. Avstriji, ki prihajo k nam, ne morejo prehaliti naših življenjskih prilik in si samo žele, da bi mogli živeti pri nas. Kakor podgane zapuščajajo ladjo, ki je zapisana potopu. Nacijsalno uradništvo pa po Koroskem v svoji lačni zagrizenosti agitira z vso silo in z vsemi sredstvi proti Jugoslaviji. Prepričani smo, da brez uspeha pri vseh razumnih ljudeh.

Dolna Lendava v veliki nevarnosti?

Pariz, 15. junija 1920.

Pod gornjim naslovom v slovenskih listih objavljena vest, da zamore mejna komisija odtrgati poljubno kose od ene države in jih prideliti drugi ter da obstoji vsled tega nevarnost za Dolno Lendavo, sloni na razlagi dotičnih določb, ki jo Madžari razširjajo, ki pa gre nečisto predalčje.

Čl. 29. madžarske mirovne pogodbe, katerega ima gornja vest brezdomno v mislih, daje sicer res mejni komisiji polno moč (tout pouvoir) ne samo v slučajih, kjer se ima meja določiti šele na licu mesta, temveč tudi v slučaju, da bi ena interesiranih držav zahtevala revizijo delov, določenih po upravnih mejah; no kakor dostavlja takoj rečeni članek, tudi v teh dveh slučajih ima komisija slediti čim bližje (suivre au plus pre) v pogodbi dani meji, vpoštevaje kolikor le mogoče upravne meje in krajevne gospodarske interese (torej le gospodarske, ne tudi narodopisne!). Gre torej le za čisto neznatne spremembe, na pr. za priklonitev kakega studenca, kakega mostu, kake poti, kakega kompleksa njih itd., ki jih je določena meja odtegnala od naselja, kateremu so v glavnem služili.

Tako odstopanje od meje, določene v mirovni pogodbi, kakor je prikazuje možnim gornja vest, je torej nedopustno in to tem bolj, ker so v mirovni pogodbi natančno navedeni kraji, ki imajo ostati na zapadu oziroma na vzhodu državne meje. Meja ima iti vzhodno krajev Kebeleszentmarton, Zsitkocz, Gónterhaza Hidveg, Csente, Pinezze in zapadno krajev Lendvabakfa, Bódehaza, Gaborjanhaza, Dadas, Lendva-Ujfalu. Med temi kraji se torej lahko giblje meja, ne more pa niti enega odtrgati in dodeliti drugi državi. Dolna Lendava pa leži južno oziroma zapadno od naših vasi Hidveg, oziroma Csente in Pinezze.

Da konferenca z navedenim členom res ni mislila na znatne spremembe v pogodbi določenih mej, sledi jasno iz odgovorov, ki ga je dala madžarski delegaciji na njene pripombe. V spremeljevalnem pismu od 6. maja t. l. pravi namreč, da bi morda na licu mesta izvršena preiskava res pokazala podozre, da se na nekih krajih meja iz narodopisnih ali gospodarskih ozirov premakne. Tako preiskava pa bi neizmerno zavlekla zaželeni sklep miru; in dostavlja potem doslovno: "No, čim začnejo mejne komisije svoje delo in če bodo smatrale, da mirovne določbe ustvarjajo na kakem kraju, kakor se je zgoraj reklo, krivico, ki jo je treba v splošnem interesu odstraniti, zamore (pa ne morat) ona o tem predložiti poročilo svetu Lige narodov. V tem slučaju dovoljujejo zavezne in pridružene države, da zamore (zopet ne morat) svet Lige narodov, če to zahteva ena prizadetih držav, ponuditi svoje posredovanje (ses bons offices), da se prijateljskim potóm (a l' amiable) popravi prvotna črta, v istih razmerah, na onih mestih, kjer je to kaka mejna komisija smatrala poželjno".

Ako bi res čl. 29. dajal mejnim komisijam pravico, da poljubno mejo na levo ali desno kar od-

le občine in morda tudi okraje in pokrajine (saj po razlagi lendavskega dopisnika bi tudi to bilo dopustno), potem se res ne bi razumelo, prvič, zakaj je bilo treba na konferenci se toliko mučiti za posamezne kraje (na pr. Radgono, Bialsko jezero, Tešin itd.) in ču-gič, v čem bi za Madžare obstajala koncesija, kot kako treba po namenu konference smatrati gornjo določbo dopisa od 6. maja t. l., čista daje mejnim komisijam stokrat manjšo pravico, nego bi to po dopisnikovi razlagi bila ona iz čl. 29. mirovne pogodbe. Po čl. 29. namreč bi imela komisija pravico take spore brezprizivno sama reševati, sedaj pa bi le smela staviti svetu Lige narodov predloge in svet bi imel le pravico, da ponudi svoje posredovanje za prijateljsko rešitev. Ako bi veljala dopisnikova razlaga, potem bi mi prav mirno lahko opustili ves boj za mejo proti Italiji in prepustili določitev te meje mejni komisiji, ako bi nam ista smela na pr. tudi proti volji Italije dodeliti ves vipavski ali voloski okraj.

Kakor ni žalibog nikakega upanja, da mi na ta način dobimo Vipavo ali Radgono, tako je tudi izključeno, da bi Madžari dobili Dolno Lendavo.

Pa recimo za hip, da bi razlaga res bila dvomljiva. Ali je potem oportuno, da se nam neugodno razlago tako apodiktčno zastopa javno v naših časopisih, kakor to dela dopisnik, ki že obupava, da bi sploh mogli rešiti Lendavo? Kako naj delegacija brani nam ugodno tezo, če se doma priznava in trdi, da je baš nasprotna prava?

Ravno tako nepredvidno in naravnost nezmislno je, če se trdi, da v mejni komisiji prevladuje nam sovražni element, ko člano-vi mejnih komisij niso niti še imenovani. Ali se res misli, da se z žaljenjem pridobi komisijo na našo stran?

Bistveno znanje.

Žena: — Kaj vedo možki o ženskih oblekah?
Mož: — Ceno.

POZOR, JUGOSLOVANKE!

Podpisana se želiva seznaniti s kako Slovenko ali Hrvatice staro od 17 do 20 let. Na denar se ne ozirava, ampak na poštenost. Oba imava že precej prihranjenega denarja. Pisite in pošljite sliko na: Valentine Turk ali Rija Kosanovich, M. K., Box 125, Linden, Alabama.

VABILO Basket Dance

katero pravi

društvo "Slovenec" št. 282, SNPJ, v Little Falls, N. Y.
v soboto dne 31. julija v dvorani društvo Sv. Jozefa

Tem potem vjdno valimo tane in Glasno društvo Sv. Jozefa št. 83, JSKJ, dr. Marija Parnagaj št. 121, JSKJ, dr. Zdravica Slavici št. 121, SNPJ, in dr. Sv. Paula št. 118 JSKJ, da nas blagovolijo posetiti na imenovani dan.

Torej, ne zmanjšajte prilika, ako hočete biti delodajci dobre zabave in dobri volje.

Na zabavo in tane bo najbolje prostovoljno. Posredniki bodo tudi volje in zbirali.

Začetek veselja ob 7. uri večer.

K obiskovalci pošljite vabi

Vabljeni prosti.

Nov izbruh D'Annunzijeve abnormalnosti

D'Annunzio je izdal reškim legionarjem dnevno povelje, v katerem pravi med drugim: Mi smo pripravljeni. Moramo biti pripravljeni vedno, vsako uro in v vsakem slučaju. Mi smo na Reki, ostanemo na Reki, branimo Reko, držimo Reko proti vsemu in proti vsem, ne samo tu proti ugotovljenemu "hrvatarstvu" (eroataglia) ampak tudi proti neke vrste "hrvatarstvu" v službenem kroju. Po devetih mesecih neprestanih naporov se pričinja nova doba. Danes kakor še nikoli, kdor ni z nami, je proti nam. Sbojevniki, vaša usoda je danes usoda Reke. Če je za Reko lahko meja na vzhodu, ne more biti nikdar na zapadu. In mejo na vzhodu črtamo mi. Bodite pripravljeni. Čuječe, molčeče, neusmiljene, odločene za vse, vas hočem imeti: puške očiscene, bodala nabrušena, ročne granate. Poveljstvo na Reki ni ono v Valoni. Mi smo mojstri v presenečenju. Mi smo najmočnejši. Ključ Kvarnerja, ključ Adrije je v naši pesti in nihče ga nam ne iztrga. Nasprotnik, pa najsiho iz Rima, Pariza, Londona, iz Bele hiše ali katerega koli balkanskega svinjaka, mora sprejeti naše pogoje. Naj razume, kdor mora razumeti. Ni več časa za čenče in laži. Železo ne govori. Če govori, je kratkoročno. Kratko orožje ima samo eno besedo, raje od besede en kratke mahljaj. In ostalo je molk. Ostalo je volja: moja.

Želim izvedeti za svojega brata JOŽEFA ZRIMSEK, doma iz Velike Pristave pri St. Petru na Krasu. Pred enim letom je bil v Peoria, Ill., sedaj pa ne vem zanj. Povedati mu imam več važnega iz starega kraja. Zato prosim cenjene rojake, ako kateri ve, kje se nahaja, da mi sporoči njegov naslov, ali naj se pa sam oglasi svojem bratu Franku Zrimšek, 1144 Norwood Road, Cleveland, Ohio. (30-7—3-8)

Oglasi naj se MARTIN BERVAR, doma iz Čemšenika nad Zagorjem ob Savi. Leta 1912. je bil nekje v Michiganu. Imam mu več važnih reči za povedati iz starega kraja od njegovega brata sina. Oglasi naj se sam, ali pa če kdo rojakov ve za njegovo naslov, prosim, naj mi ga naznani. — Bartol Bervar, 1064 East 66. St., Cleveland, Ohio. (30-7—2-8)

Kje je moj mož JANEZ ZABUKOVEC? Doma je iz Starega trga št. 35 pri Ložu. Leta 1916. je bil njegov naslov Northland, Minn., njegova sestra Uršula Zajc je bila takrat istotam in sta imela Box 26. Prosim, da mi kdo poroča pravi naslov, ali naj se pa sam oglasi njegovi ženi ali pa meni njegovi sestri: Ana Zabukovec, Rānūcia, Slovenija, Jugoslavija. (30-31—7)

Kje sta moj brat JOHN PUCELJ in moj prijatelj JOHN KRAŠOVEC? Brat je bival 1. 1918. v East Chicagi, Ind., s prijateljem sva bila pa skupaj 1. 1914. v Chicagi, Ill., ko je šel v staro domovino. Od onega časa nič ne vem, kje se kateri nahaja. Zato prosim cenjene rojake, kateri kaj vedo o njiju, da mi naznajo naslov, ali naj se pa sama oglasa. — Joseph Pucelj, P. O. Box 224, Niagara, Wis. (30-7—2-8)

Električne hišne potrebščine.

Veliko je danes domov, v katerih pralni stroj, električni likalnik in vacuum cleaner opravljajo težko izčrpalno delo, dočim hladni prostor električni pihalo. Oglasite se v katerikoli naši izlozbi, kjer vam bomo z veseljem pokazali te potrebščine.

The New York Edison Company

At Your Service

General Offices: Irving Place and 15th Street
District Offices

where Electrical Appliances of all kinds are on display

20 Norfolk St. corner Hester St. 111 East 60th St. bet Lexington & 3rd Ave.
424 Broadway near Canal St. 115 East 12th St. bet 2nd Ave.
10 Irving Place corner 15th St. 362 East 14th St. bet Courtlandt Ave.
124 West 43rd St. bet W 42nd & 44th St. 555 Tremont Ave. corner Monterey Ave.

Rada bi izvedela, kje sta MARTIN in FRANK ZALOKAR, doma iz Belecervke na Dolenjskem. Prosim, ako kateri rojakov ve za njih bivališče, naj mi blagovoli naznaniti, za kar se vnaprej zahvaljujem. Ako pa sama čitata ta glas, naj mi pišeta, ali pa domov sestri Ani Turk. Moj naslov je: Mrs. Annie Hočevar trojerna Turk, 367 Water St., Rockwood, Pa. (30-31—7)

Želim izvedeti, kje se nahaja moj stric JOSIP LJUBIČ, doma iz Volavlj pri Litiji. Če kdo ve izmed rojakov za njegov naslov, naj mi ga javi. Slišala sem, da se nahaja nekje v Jolietu, Ill., ali pa v Rockdale pri Jolietu. Ako sami berete ta oglas, mi pa takoj se javite na naslov: Mary Ljubich, Box 262, Aliquippa, Pa. (29-30—7)

Rad bi izvedel za mojega brata JOHNA KLUN, doma iz Reichenburga na Stajerskem. Pred dvema letoma se je nahajal v Harbortonu, Ohio, kjer je imel majno. Cenjene rojake prosim, ako kateri ve za njegov naslov, naj mi ga blagovoli poslati, ker sem tukaj prodal svoj dom in mislim odpotovati iz mesta Johnstown. Rad bi videl, da mi piše ali me obišče, predno odidem, ker mi imam več važnih reči sporočiti. Gótovo tudi ne ve, da je sestra Ana Napotnik umrla pred dvema letoma. — Jacob Puntar, R. F. D. No. 7, Box 54, Johnstown, Pa. (29-30—7)

Nuga-Tone

GRADI MOČNE, TRAJNE ŽIVCE, BOGATO RDEČO KRI, KREPKE MOŽKE IN ŽENSKE.

Vsak ud, vsaka delavnost telesa odvisi od močne živčne sile za zdravo življenje in delovanje. Nuga-Tone je močan v fo-statah za živce in v železu za kri. Sestavljen je iz omerih, dragocenih, zdravilj- povzročajo zdravlje, katere so priporočali in predpisovali slavni zdravniki.

Nuga-Tone pomiri in ojači življenjsko silo ter je čudovito zdravilo za slabe, ner-vozne potrpe možke in ženske. V jetra in črevesje vrača novo življenje, pomaga le- dicam, izžene strupene snovi, odpomora plinom in izpehavanju, slabi sapi in po-kritemu jeziku. Da vam čudoviti tek, do- bro prebavo, trpežne živce in zdravo živ- ljenje sponje. Nuga-Tone prodajajo sedaj vsi dobri lekarnari. Absolutna garancija za popolno zadovoljnost ali se vam pa vr- ne denar. Se danes si preskrbite stekleni- co. Izrežite to ter nesite v vašo lekarno. DRUGGISTS: You can get Nuga-Tone from your lobster or direct from National Laboratory, 537 So. Dearborn St., Chicago. Absolutely guaranteed to give entire sat- isfaction or money refunded. Retail price \$1.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Rojakem naznanjamo, da potu- je po državi Wisconsin naš rojak

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKE DNEVNIK V KOB.
DOLAVAN

GEORGE WALTON, ki je pooblaščen pobirati naroč- nino za Glas Naroda in izdajati pravovredna potrdila.

Prosim rojake, da mu gre- do na roke in ga priporočamo. Za naklo- njenost se vam še vnaprej zahva- ljujemo.

Priporočilo Glas Naroda.

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ PREBLIŽNO ODPLUJEJO IZ NEW YORKA.

NOORDAM	4 avgusta	Boulogne
LA SAVOIE	5 avgusta	Havre
PHILADELPHIA	7 avg.	Cherbourg
N. AMSTERDAM	10 avg.	Boulogne
ARGENTINA	12 avgusta	Tra-
NEW YORK	14 avg.	Cherbourg
LA TOURAINE	14 avgusta	Havre
RYNDAM	18 avg.	Boulogne
LA LORRAINE	20 avgusta	Havre
ROCHAMBEAU	21 avgusta	Havre
ST. PAUL	21 avg.	Cherbourg
LAFAYETTE	27 avgusta	Havre
ROTTERDAM	28 avg.	Boulogne
LA SAVOIE	3 sept.	Havre
PHILADELPHIA	4 sept.	Cherbourg
FRANCE	8 sept.	Havre
PRES. WILSON	14 sept.	Trst
BELVEDERE	21 sept.	Trst

Glede cen za vozne natke in vasa erugo pojasnila, obrnite se na tvrdko

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St. New York

French Line

CAMPAGNE GENERALE TRANSATLANTIQUE
V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE

LEOPOLDINA	5. avgusta
SAVOIE	6. avgusta
NIAGARA	17. avgusta
LORRAINE	20. avgusta

Hitri parniki s štirimi in dvema vijakoma.

Posebni zastopnik jugoslovanske vlade bo pričakal potnike ob prihodu naših par- nikov v Havru ter jih točno odpremil, kamor so namenjeni.

Parniki Francoske črte so transportirali tokom vojne na tisoče čehoslovanskih vo- jakov brez vse neprilike.

Šte žilfkat in cene vprašajte v
DRUŽINI PISARNI, 19 State St., N. Y. C
ali pa pri lokalnih agentih.

LLOYD SABAUDO

3 State Street
New York
Prihodnje odplute iz New Yorka par- nik na 2 vijaka S. S. "PESARO" 1. septembra

Izdajajo se direktni vozni listi do vseh glavnih mest v Jugoslaviji. Brezplačno vino potnikom 3. razreda.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Du- brovnik (Gravosa) in Trst.

ARGENTINA 14. avgusta
PRES. WILSON 11. septembra

Potom listkov, izdanih za vse kra- je v Jugoslaviji in Srbiji

Različne ugodnosti prvga, dru- gega in tretjega razreda

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHILIPS BROTHERS & CO.

Passenger Department

4 West Street New York

Doctor Moy

je uspešno zdravil na- duho, božast, krajce- no ocrpnost, padavice ter rime, jetrne, led- ene ali pljučne bo- zni, bolečine v se- lozcu, bolečine v prsih, vneje oči, noge, roke ali kriz, otekajo- ke, revmatizem, kožne bolezni, izpuščaj, ogre, ota- belost, moške in ženske bolezni, slabe kri, brez operacije v najkrajšem času po najnižji ceni. Poskušajte in se pre- pričajte.

DOCTOR JIN FUEY MOY
308 Grant Street Pittsburgh, Pa.
Uradna ura: ob delavnih, od 9. dopoldne
Ob nedeljah in praznikih: od 9. dopol- do 6. večer.
dne do 1. popoldne.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKE DNEVNIK V KOB.
DOLAVAN

ANŽE PITOVI ALI ZAVZETJE BASTILE.

spisal Alexander Dumas, II.

114

(Nadaljevanje.)

— O ne, — je odvrnil Billot naivno, — a ker tožbe nič ne pomagajo, si hočem pomagati sam.

— Kaj pomeni to?

— To pomeni, da mam namen vrniti se na svojo pristavo, gospod Gilbert.

— Že zopet?

— Gospod Gilbert, tam je glas, ki me kliče.

— Pazite se, Billot, ta glas vas pozivlja na begunstvo.

— Jaz nisem vojak, da bi bil begunec, gospod Gilbert, — je rekel Billot.

— Kaj boste storili, Billot, bo še veliko hujše kot begunstvo vojaka.

— Pojasnite mi to, doktor.

— Vi ste prišli v Pariz, da uničujete in ko se poslopite podira, hočete pobegniti?

— Da ne uničim svojih prijateljev, da.

— Ne, da bi ne bili uničeni sami.

— Ej, — je rekel Billot, ali je prepovedano misliti sam nase? Vi veste, da nisem nikak strahopetec, gospod doktor.

— V tem slučaju boste ostali tukaj, gospod Billot, kajti jaz vas potrebujem.

— Moja družina me tudi potrebuje.

— Billot Billot, midva sva se dogovorila, da nima človek, ki ljubi svojo domovino, nikake družine.

— Rad bi vedel, če bi to, kar ste ravnokar rekli, ponovili v slučaju, da bi bil vaš sin tukaj, kot je ta človek.

— Pri tem je pokazal na mrtveca.

— Billot, — je odvrnil Gilbert stočno, — prišel bo dan, ko me bo moj sin Sebastijan videl kot vidim sedaj tukaj mrtveca.

— Slabo za njega, doktor, če bo na ta dan prav tako mrzel kot ste vi danes.

— Upam, Billot, da bo vrednejši kot jaz in ravno raditega, ker sem mu dal vzgled trdnosti.

— Vi hočete torej, da se otrok privadi videti prelivanje krvi, da se privadi visle, nočnih napadov in da ostane pri tem mrzel kot meč?

— Ne, tega nočem in raditega sem ga poslal nazaj v Villers-Cotterets, kar pa danes skoro obžalujem.

— Zakaj obžalujete to? Kaj hočete reči s tem, gospod Gilbert?

— Rečem, da je navaden najemnik, ki ne zna niti pisati, ne brati pripomogel v veliki meri k rešitvi kralja, kraljice in dveh kraljevih otrok.

— Billot se je s presenečenimi očmi ozrl v Gilberta.

— Če je tako, potem ostanem, — je rekel Billot nato.

— Pri tem je vrgel zadnji pogled na trpilo mladega Charny.

ODHOD IN POTOVANJE PITOVA IN SEBASTIJANA.

Videli smo, vsprico kakih okoliščin je bilo sklenjeno odpotovanje Pitova in Sebastijana Gilberta.

Gilbert je naročil Pitovu naj gre po Sebastijana in da naj ga privede k njemu. V tem namenu je najel Pitov izvoščeka ter se odpeljal v zavod.

Gilbert in Billot sta čakala v stanovanju, katerega sta najela v Rue Saint Honore.

Gilbert je nato izjavil svojemu sinu, da bo še isti večer odpotoval s Pitovom ter ga vprašal, če mu je prijetno videti zopet velike gozdove, katere je tako zelo ljubil.

— Da, oče moj, — je odvrnil otrok, — a pod pogojem, da me obiščete v Villers-Cotterets ali da jaz obiščem vas v Parizu.

— Le tiho, dete moje, — je rekel Gilbert ter poljubil svojega sina na čelo. — Dobro veš, da te od sedaj naprej ne morem pogrešati.

Pitov pa je žareč od veselja vsprico misli, da bo odpotoval še isti večer.

Nato pa je zopet obledel od sreče, ko mu je stisnil v eno roko obe roki Sebastijana in v drugo deset luidorjev.

Sledili so nasveti, katere sta oba pozorno poslušala.

Gilbert je dal nato Pitovu pismo na abeja Fortier.

Pitov je nato odšel s Sebastijanom. Gilbert je ostar na mestu s prekrizanimi rokama ter zrl za odhajajočimi kot zre človek za sanjami, ki so pobegnile.

Pitov je ohranil kot okrasek svojo veliko sabljo. To je bilo vse, kar je pridobil tekom dogodkov od 13. do 14. julija.

Za ljudi, ki so se zanimali za politiko, je imel na cesti dosti tvarine.

Sebastijan je na poti le malo jedel in vsakdo je občudoval lju-bezen, s katero je Pitov negoval bolehnega otroka.

Ko sta prišla v vasico Haramont, je šel Pitov na grob svoje matere ter poljubil zemljo, ki je križla ono, ki mu je bila najdražja na svetu.

Nato pa sta ubrala pot proti Villers-Cotterets.

V Villers-Cotterets sta prišla krog pete ure popoldne.

KAKO JE TETA ANGELIKA DRUGIČ SPODELILA PITOVA.

Pitov je prišel v Villers-Cotterets ter potkal na zadnja vrata zavoda abeja Fortier.

V enem trenutku se je razširila po trgu novica, da je dospel Pitov z mladim Sebastijanom Gilbertom in da je Sebastijan približno tak kot je bil v času, ko je odel, dočim nosi Pitov veliko sabljo.

Vsled tega se je zbrala velika množica pri vratih zavoda abeja Fortier, da vidi Pitova in Sebastijana.

Pitov se je v resnici mudil pri abeju le toliko časa, da je izročil njegovi sestri pismo doktorja Gilberta ter pet luidorjev, ki so bili namenjeni za prehrano.

Sestra abeja se je v prvem trenutku strašno prestrašila, ko je videla prihajati skozi vrata strašnega vojaka. Ko pa je zapazila prijazno lice Pitova, se je pomirila. V trenutku, ko ji je Pitov izročil pet luidorjev, pa je bila popolnoma pomirjena.

Strah te stare ženske je bil tem bolj umeven, ker je odšel abej Fortier s svojimi gojenci na izprehod.

Pitov se je poslovil od Sebastijana ter odšel.

Ko je zapustil hišo, je bilo zbranih nekako dvajset ljudi, ki so čakali nanj. Ker je bil v Parizu, so vsi domnevali, da se je bil pričakovati od njega novic.

Te novice je pripovedoval Pitov s svojim običajnim dostojanstvom. Pripovedoval je o zavzetju Bastile, o junastvih Billota in Maillarda ter o činih doktorja Gilberta.

(Dolgo prihodnjik.)

Koroške novice

Dve veseli slovenski poroki.

Iz Komele nad Pliberkom poročajo: Zadnjega maja se je razleglo veselje iz Pistotnikove hiše po celem hribu Komele. Pa zakaj tudi ne! Mladi Pistotnik je pripeljal na dom vrlo mlado ženko Amalijo Černic pd. Kotnikovo iz Cirkovč. Celo staremu Pistotnikovu očetu je šlo veselje skozi srce ta dan, da so zapeli eno svojo: "Z nobenim purgarjam pa jaz ne tavam." Obiskalo je nas Komele tudi več pliberških Slovencev, ki so nas razveselili z lepimi slovenskimi pesmimi.

Iz Pliberka poročajo: V ponedeljek 7. junija je stopila s svojim ženom pred oltar v daljni Koprivni nekdanja predsednica ženskega odseka našega izobraževalnega društva Alojzija Vošank. Ob tej priliki je darovala društvu večjo svoto denarja.

Učitelj nemčur.

Iz Šmarjete nad Pliberkom poročajo: Zapustil nas je učitelj g. Derbuch. Ni se hotel ukloniti oblasti ter naše otroke poučevati v jugoslovanskem duhu.

Višok obisk.

Iz Kotnare vasi poročajo: Dne 14. junija sta prišla iz kajfnee Hudričev sin in Albin Laussegger iz Plajberga. Oba sta nemčurja, njunovega življenja vest. Za njim folksveroveca, lenuha, potepuha in nas je navdušil notar Zarnik iz Doble vasi, čigar govor bo ostal našo občino. Pod pretvezo, da kupujeta jajca, obiščeta vse naše znane nemčurjarje. Dobili so ju pri Nartovem Juriju. Oslov, ki posluša take fakine, seveda nikjer ne manjka. Sploh pa ne morejo nemčurji nič za to, če jim je Bog namesto pameti in otep slame porinil v glavo. Kar je pri nas nemčurjev, nobeden ni normalen, naj mu je potem že ime Peter, Šimen, Juri, Lizka ali Pepi. Verjamejo vse, kar jim kdo pravi od Nemece in si potem šepčejo na uho. Kaj pa po plebiscitu?

Vesela Gasilnega društva je nspela sijajno. Čistega dobička je 6000 K. Obiskalo nas je tudi društvo "Merkur" iz Ljubljane.

Koroška deca v Ljubljani.

Iz Borovelj poročajo: Komu izmed onih, ki so spremili našo deo dne 11. junija v belo Ljubljano, se ni orosilo oko ob bratskem sprejemu, katerega so nam priredili naši rojaki onkraj Karavank. Nihče si takega sprejema ni predstavljaj. Sploh mi Korošci na kaj takega dosedaj nismo bili vajeni, ker vedno smo poznali le zaničevalne ter prezirljive poglede, nekaj tako visoko letajočih, a sedaj tako nizko padlih Celovčanov. A sree Slovenije, bela Ljubljana, nam je pa pokazala čisto drugačno lice. Kar so nam storili ta dan bratje onkraj Karavank, ter posebno Ljubljanci, tega mi Korošci ne bomo nikdar pozabili. Kaj takega more le storiti brat za brata. Vsi, ki smo spremili naše otroke, smo bili ginjeni do solz, ko smo videli, kako se je naša deca po vseh kolodvorih navdušeno pozdravljala. To nam je jasen dokaz, da že v sredi naših otrok gori oženj, kateri nas ogreva v skupni bratski ljubezni. In ta oženj bratstva ne bo ne ugasi zloba celega pekla, še manj pa obupno sikanje onih, ki so nam že nekaj skušali ta oženj pogasiti. Ker naša mladina je naš up in če jo ta vzgojena v narodnem duhu, Zbrana množica je z velikim zanimanjem poslušala in z ginenim

ter navdušenim srecem pozdravljala govornike. Med presledki je pel prelube pesmi pevski zbor ženskega društva "Loče" pod vodstvom gđe. Pihlerjeve. Po končanih govorih je priredilo žensko društvo "Rožek" pod vodstvom učiteljice Čuček-Kleinmayr igro "Tri sestre", katera je ljudstvu prav dobro ugajala. Po igri je bila splošna zabava.

Krasna prireditve.

Iz Žitare vasi poročajo: Ponosno je lahko tukajšnje "Žensko društvo" na uspeh, ki ga je doseglo v nedeljo 13. junija s svojo veliko in bogato prireditvijo. Sicer so želi predstavljati dramatične umetnosti že pri prireditvi v polni meri zasluženo pohvalo, vendar naj tudi širša javnost izve, kaj zmore dobra volja in pamisel, podati narodu nekaj lepega — narodnega. Na vspeh je bila igra "Krivoprisežnik". Pred predstavo samo je domači župnik podal vsebino igre in v krepkih ter jedrnatih besedah pozival ljudstvo, naj ne prišeže na dan plebiscita po krivem, češ, vsaka druga kriva prisega se more slej ali prej popraviti, samo ta, če bo slovenski Korošci na dan glasovanja oddali svoje glasove za Nemško Avstrijo, je največja krivoprisega, katere ne bo mogoče nikdar več popraviti in bo vse krivoprisežnike grizla do konca njihovega življenja vest. Za njim Dobre vasi, čigar govor bo ostal našemu izmed nas dobro v spominu. Drama oziroma žaloigra "Krivoprisežnik" se je predstavljala dovršeno. Uloge so bile v dobrih rokah in izvrstno nastudirane. Naslovno ulogo je imel domači nadučitelj Sokol. Tudi ostale uloge so bile dobro igrane. Režija in scenerija sta bili dobri — naraven je bil blesk — vse zaslugu nadučitelja Sokola, ki je vodil vso prireditev. Pevske točke pa je pel pevski zbor Narodne Citalnice iz Doble vasi.

Iz Loč ob Baškem jezeru

Dne 13. junija se je vršil v Sp. Borovljah (Ledince) na vrtu pri našem zavednem rojaku Pihlerju pd. Ravšu zelo dobro obiskan shod, na katerem se je zbralo iz cele okolice mnogo ljudi, tudi stari možje in ženske so prihiteli in pokazali zanimanje za našo Jugoslavijo. Pri tem so pokazali, da so tudi oni še pri moči in pripravljeni oprijeti, ramo ob ramo z mladimi, za zadnji boj za našo domovino, kateri se bo končal za nas častno. Zastopana so bila tudi ženska društva iz Loč, Drave, Rožeka, Št. Ilja itd. Na shodu je govoril župnik Kandut iz Borovelj, kateri je z lepim govorom razložil moč žene in pomen ženskega društva. Drugi govornik župnik Ogris iz Loč je za svoj natančni in dobri govor o gospodarskih razmerah žel obilo priznanja. Tretji je nastopil naš dr. Stefančič. Z velikim zanimanjem je ljudstvo sledilo njegovemu govoru o razsulu Avstrije, o preureditvah v Jugoslaviji in razmerah v Rusiji. A slednjič je nastopila nam priljubljena učiteljica ga. Čuček-Kleinmayr iz Rožeka. S svojim dobrim humorjem nas je nekaj časa zabavala, nakar je sledil zelo dober govor, kateremu je ljudstvo živahno ploskalo. Govori so trajali do 7. ure zvečer, govorniki so bili kakor v tekmi, govorili so dobro, navdušeno in gnljivo. Zbrana množica je z velikim zanimanjem poslušala in z ginenim

Veliko zmanjšanje cen Grozdu! Grozdu! Grozdu!

Subo, importirano iz starega kraja, Najboljša vrsta 100 funtov \$24.00
druga vrsta, 100 funtov \$21.00
MOST, svežega grozdu 51 gal \$23.50. MOST, svežega grozdu 26 gal \$40.
Zdravilno vino Ferre China 12 steklenic \$18.00.
Narečito, dokler je čas, kor se vse cene veljavno le za kratek čas.
Posušena črna in bela. Damar se pošlje v priporočeni paketi ali po Money Order.
S. KUCICH
Dalmatian Cal. Grapes Co.
68 CORTLANDT STREET NEW YORK CITY

LI STE BOLNI?

Jaz vam bom zdravil. Za vsi tist trideset let sem zdravil vse bolnike. Kašna, krvna, živčna, ledvična in revmatična ter vseh vrstnih druge bolniki. Lahko vam pokazam vsi dokazni načini rojakov, katere sem zdravil. Jaz sem zdravil, ko drugi niso mogli. Ne čakajte. Pridite k meni, preden je prepozno. Cene so tako, da jih lahko vsako zmore. Prosteva brezplačno.

Prof. Dr. E. G. BANE
SPECIALIST

371 SMITHFIELD STREET PITTSBURGH, PA.

Zdravim samo moške.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v Pittsburgu in ima 20-letno izkušnjo v zdraviljenju moških bolezni.

Zastrupljenje krvi zdravi s svojim 606, ki ga je izumil profesor dr. Ehrlich. Ako imate lupenjače in macesne po telesu, v grlu, ako vam lupenjače kaže, vas boli v kolenih, pridite in študij vam bom zdr. Nikakor ne čakajte, kajti ta bolezen se pogosto zapre.

Vas izločevanje iz Hana na izprisanje vode zdravim po najnovejši metodi in v kolikor mogoče kratkem času. Kadarkoli imate, da nimate več moške moči, ne čakajte, temveč pridite in vrnil vam bom moč moč.

Kilo zdravim v 80 urah brez operacije.

Bolezni v mahurju, od 60-100 prihajajo boleznine v hrupu in križu, palenju pri mokrenju in ostale bolezni te vrste zdravim s največjo gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečina, otok, ledja, škrfje in druge bolezni bolezni ki na ta rezo valed nečiste krvi, zdravim v kratkem času, da ni treba čkati.

Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 8. jutraj do 8. popoldne. V torek, četrtek in soboto od 8. jutraj do 8. popoldne. V nedeljo do 2. popoldne.

Po polni na delavcu. Pridite osobno. Ne poslabšajte tme in število.

Dr. KOLER 638 PENN AVE., PITTSBURGH, PENNA.

Najstarejši in največji slov.
dnevnik v Združ državah

"GLAS NARODA"

(Glasilo J. S. K. J.)

Novice iz vseh delov sveta,
dopisi iz slovenskih naselbin,
novice iz starega kraja,
članki politični, gospodarski,
izvirna poročila iz starega kraja,
črtice, povesti, roman,
šaljivo satirična kolona Peter Zgaga
vsak dan razven nedelj in praznikov.

STANE:

Za vse leto	-	-	\$6.00
za pol leta	-	-	\$3.50
za mesto New York za vse leto	-	-	\$7.00

Najmodernejše vrejena TISKARNA

Vabila, okrožnice, plakati,
koverte, pisemski papir
itd.

Točno in po najnižjih cenah.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street. New York City.